

IV.

Ние можемъ да си представимъ една работилница на каменни съчива. Въ нея майсторът се е съсрѣдоточилъ надъ каменния чукъ или надъ каменната брадва да ги оглади или пъкъ да имъ направи дупка за дървена дръжка. Той е затрупанъ наоколо съ камъни и съ пъсъци, съ които ще оглажда съчива. Предъ него е камененъ тезгяхъ, на който е сложенъ камениятъ чукъ откъмъ плоската му страна. Къмъ края на чука майсторът е турилъ твърдъ пъсъкъ и натиска върху него съ дърво, което се върти съ увить около дървото лжкъ. Мъжна и напрегната работа върши той въ туй време, когато купувачи сѫ дошли, непознати единъ на другъ, отъ разни мѣста и при него се запознаватъ. Тѣ влизатъ помежду си въ разговоръ, разказватъ за най-важните случаи отъ тѣхните мѣста и ставатъ близки единъ за другъ. По този начинъ се завързватъ връзки между хората отъ близки и отъ далечни мѣста.

Въ новокаменно време, изобщо, срещатъ и връзките между хората отъ близки и отъ по-далечни мѣста и поселища ставатъ все по-често и по най-различни случаи. Отъ поселището и отъ работилницата можемъ да се пренесемъ мислено край нѣкой отъ долмените или край побитите камъни въ подножието на Сакаръ планина. Тамъ не само се погребватъ видни и властни на животъ

мъртваци. Тамъ ставатъ и голѣми тържества.

Пролѣтъ е. Нивята сѫ заорани, добитъкътъ е излѣзъль на паша. Могатъ страшни стихии да опустошатъ посѣвитѣ или пъкъ да изморятъ добитъка. Цѣлото поселище въ ureченъ день е на кракъ. То ще иска да умилостиви тѣзи стихии. Всички сѫ тръгнали къмъ голѣмите и свещени камъни. Начело на тѣхъ върви нѣщо като жрецъ, който съ външната си носия е цѣло чудовище. Той е облѣченъ фантастично: съ пъстри и разновидни кожи; лицето му е закрито съ чудната маска; по главата му се вѣе перушина отъ различни птици. Днешните кукери не е чудно да иматъ произхода си отъ онѣзи тъмни и далечни времена. Подиръ жреца следватъ разни първенци-главатари, всѣки отъ които е окитенъ не по-малко разновидно. Освенъ голѣми кожени калпаци, на шията имъ висятъ гердани отъ глигански зѣби. Вълнениетъ имъ или кожени дрехи сѫ препасени съ пояси, на които сѫ окачени каменни брадви и ножове. Голѣмата имъ и рошава коса е прибрана съ дълги костени игли, които личатъ отъ далечъ. Въ процесията сѫ наредени и жени, върху лицата и тѣлата на които сѫ отпечатани пъстроцвѣтни украсения. Тѣ сѫ облѣчени вѣроятно съ дълги ленени ризи. Косите сѫ наплели и накъдили кокетно. Гравни и гердани отъ миди, семена, прешлени на риба и други